

- [3] Кудрявцева Е.И. Инновационные технологии в кадровом менеджменте / Е.И. Кудрявцева, В.М. Голянич // Управленческое консультирование. - 2013. - № 2. - С. 9
- [4] Кузьмина М.И. Инновации и их особенности в системе управления персоналом предприятия / М.И. Кузьмина, А.В. Китов // Креативная экономика. - 2010. - № 6 (42). - С. 122-128
- [5] Наумов А.И. Влияние национальной культуры на управление бизнесом // Менеджмент: век XX – век XXI: Сб. статей / Под ред. О. С. Виханского, А. И. Наумова. – М.: Экономист, 2004 – 325 с.
- [6] Инновационное управление персоналом Источник: <http://investobserver.info/innovacionnoe-upravlenie-personalom/>
- [7] Панченко С.В. Социально-экономические аспекты высокоскоростного железнодорожного транспорта: учебник С.В.Панченко, В.Л.Дикань, А.А.Каграманян, Т.Г.Сухорукова.-Харьков: «Диса плюс», 2016 -232с.

УДК 339.7

КРИТЕРІЇ ДОСТАТНОСТІ МІЖНАРОДНИХ РЕЗЕРВІВ

CRITERIA FOR SUFFICIENCY OF INTERNATIONAL RESERVES

*канд. екон. наук Ю.О. Гаркуша, А.А. Саприкіна
Одеський національний економічний університет*

***Yu.O. Harkusha PhD (Economic), A.A. Saprykina**
Odesa National Economic University*

Найбільшого прояву глобалізація набула у сфері економічних відносин. Економіки різних країн світу тісно пов'язані, фінансово-кредитні відносини виходять за межі національних кордонів, що в свою чергу зобов'язує центральні банки країн світу проводити ефективну політику щодо формування та управління міжнародними резервами.

Ефективність управління міжнародними резервами залежить від обрання методики оцінки їх обсягу. На сьогодні є різні підходи щодо визначення критерію достатності, серед яких країна може обрати найбільш раціональний метод залежно від стану економіки та особливостей розвитку. Низький рівень міжнародних запасів знижує платоспроможність країни на міжнародних ринках, обмежує центральний банк у процесі валютного регулювання. Якщо ж навпаки, сформовані завеликі запаси іноземної валюти та монетарного золоту, відбувається нераціональне використання національного багатства країни.

Тож досягнення оптимальної структури міжнародних резервів потрібно розуміти не як абсолютну величину, а як мету забезпечити економічний розвиток в певний період [1, с. 256].

Одним з перших критеріїв, який став орієнтиром для визначення достатності є показник відношення міжнародних резервів до імпорту країни

що виражається формулою:

$$MPmi = \frac{MP}{Imp/12}, \quad (1)$$

де $MPmi$ – міжнародні резерви країни в місяцях імпорту
 MP – міжнародні резерви країни, млрд. дол. США
 Imp – річний імпорт, млрд. дол. США

Оптимальний рівень даного показника – 3 місяці. Адже вважається, що саме цей період є мінімально необхідним, за час якого країни встигне адаптуватися та вирішити питання щодо імпорту, зокрема прискорити внутрішнє виробництво, укласти домовленості з іншими країнами тощо.

Критерій був розроблений у період, коли в зовнішньому балансі торгівельні операції були переважаючими, а фінансові займали другорядне місце. Тож, чим більш обмежений доступ країни до міжнародного ринку капіталів, тим значимішим є даний підхід до визначення достатності міжнародних резервів [2, с. 394].

Рис. 1 Динаміка достатності міжнародних резервів НБУ відносно імпорту товарів і послуг за період 2007-2022 рр., місяці
Джерело: складено та розраховано авторами за матеріалами [3]

Динаміка показника критерія достатності міжнародних резервів відносно імпорту (рис. 1) показує на дотримання нормативного значення за досліджуваний період, за виключенням 2012-2014 рр. Зокрема у 2014 р. міжнародні резерви могли забезпечити розрахунок за імпортом менш, ніж протягом двох місяців, що є критичним показником. У 2014 р., показник міжнародних резервів був на найнижчому рівні за досліджуваний період, а саме 7,5 млрд. дол. США. Причиною такого стану міжнародних резервів стала соціально-політична криза 2013-2014 рр., що спричинила негативні явища в економіці а саме: високий рівень інфляції, девальвація гривні,

падіння ВВП тощо. Протягом 2015-2019 рр. національний регулятор активно нарощував обсяг міжнародних резервів. У період світової пандемії темпи зростання дещо призупинилися, однак НБУ вдалося зберегти позитивний тренд. За підтримки міжнародних партнерів, ефективної монетарної політики та валютного регулювання НБУ під час дії воєнного стану міжнародні резерви вдалося зберегти та примножити. На початок травня 2023 р. обсяг міжнародних резервів складає 35,9 млрд. грн., що є достатнім для України на даному етапі розвитку для здійснення міжнародних розрахунків та підтримки стабільності національної валюти.

[1] Стеценко Н.А., Безвух С.В. Сучасні аспекти управління золотовалютними резервами. Вісник Хмельницького національного університету. 2017. №5. С. 254-260.

[2] Пономаренко О.О. Достатність міжнародних резервів як фактор забезпечення фінансової стабільності. *Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України*. 2014. №38. С. 392-399.

[3] Офіційний сайт Національного банку України URL: https://bank.gov.ua/ua/statistic/sdds/sdds-data#ir_fcl

УДК 658.8.011.1

ОСОБЛИВОСТІ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

FEATURES OF MARKETING ACTIVITIES IN UKRAINE

канд. екон. наук О.О. Гетьман, С.С. Савченко

Харківський національний автомобільно-дорожній університет (м. Харків)

PhD (Econ.) O. Hetman, S. Savchenko

Kharkiv National Automobile and Highway University (Kharkiv)

Термін «промисловий ринок» є багато в чому історично обумовленим. Це пов'язано з тим, що спочатку промисловий маркетинг розвивався саме як маркетинг промислової продукції [1]. Якщо виходити з визначення маркетингу, що надав Ф. Котлер, який розглядує маркетинг як теорію, що займається ефективними обмінами в рамках ринку, цікавим видається місце промислового маркетингу.

Зміна кон'юнктури світового ринку, зростання обсягів виробництва українських підприємств і, як наслідок, загострення конкуренції обумовили необхідність переходу до діяльності, заснованої на концепції маркетингу. Але повною мірою ці прогнозовані зміни так і не відбулися. Більшість підприємств так і не застосовують стратегічний маркетинг (як частина